

_____ hokimligi
*maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi*

_____ maktabgacha va
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
texnologiya fani o'qituvchisi
_____ning

20__-20__-o'quv yili uchun
“SEXRLI QO‘LLAR” NOMLI

TO‘GARAK
HUJJATLARI

To'g'arak a'zolari haqida ma'lumot

<i>No</i>	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
<i>1.</i>							
<i>2.</i>							
<i>3.</i>							
<i>4.</i>							
<i>5.</i>							
<i>6.</i>							
<i>7.</i>							
<i>8.</i>							
<i>9.</i>							
<i>10.</i>							
<i>11.</i>							
<i>12.</i>							
<i>13.</i>							
<i>14.</i>							

15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

MMIBDO‘ _____
20__-20__-o‘quv yili uchun tuzilgan “Sexrli qo‘llar” to‘garagining
ISH REJASI

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Xalq hunarmandlari tomonidan eksport va ichki bozor uchun ishlab chiqarilayotgan mahsulotlar			
2.	Hunarmandchilikda foydalaniladigan nodir materiallar va asbob-uskunalar			
3.	Tashqi shaklning uzviyligi va yaxlitligi			
4.	Shim va uning turlari haqida tushuncha.			
5.	Burmali yostiqa tikish texnologiyasi			
6.	Texnika ta’rifi, texnikaning rivojlanish tarixi va istiqboli			
7.	Zamonaviy ishlab chiqarishning bozor munosabatlari bilan uzviyligi			
8.	Sun’iy gullardan guldasta yasash			
9.	Izonit va uning turlari			
10.	Izonoit usulida pano (guldasta) tikish			
11.	Bluzka bichish va tikish texnologiyasi			
12.	To‘qish san’ati			
13.	Bolalar ponchosini to‘qish texnologiyasi			
14.	O‘zbekistonda ishlab chiqarish turlari			
15.	Texnologik jarayon haqida tushuncha			
16.	To‘yimli salatlar tayyorlash texnologiyasi. “Vitaminli” salatini tayyorlash			
17.	Baqlajon, funchoza va mol go’shtidan salat tayyorlash			
18.	Kasbni to‘g‘ri tanlashning mohiyat iva istiqboli			
19.	Lag‘mon cho‘zish texnologiyasi			
20.	Ishlab chiqarishda fan-texnika taraqqiyotini jadallashtirish omillari va istiqboli. yangi materiallar va zamonaviy texnologiyalar			
21.	Kir yuvish mashinasi. kir yuvish mashinasining turlari, tuzilishi, ishlash prinsipi, foydalanishda xavfsizlik texnikasi qoidalari			
22.	To‘qishning murakkab usullari			
23.	Gul to‘qish			
24.	Ko‘ylakni zamonaviy uslubda bichish va tikish (Amaliy mashg‘ulot).			
25.	Savat, qutilarni bezash. Xomashyo va materiallar tayyorlash			
26.	Bahorda tayyorlanadigan salatlar.			
27.	Karving usulida bezash			
28.	Dizayn komponentlari asosida turli buyumlarning loyiha variantlarini tayyorlash usullari			
29.	Kasb tanlashga yo‘llash texnologiyasi. Kasb professiogrammasi			
30.	Amaliy mashg‘ulot «Professiogramma» va «Kasb tanlash varaqasi»ni to‘ldirish			
31.	Kasbga doir shaxsiy reja tuzish. kasbiy qiziqish va moyilliklarni aniqlash bo‘yicha amaliy mashqlar bajarish			
32.	Kasbiy qiziqish va moyilliklarni aniqlash bo‘yicha amaliy mashq bajarish. «Yoki-yoki» so‘rovnomasi			
33.	Tanlangan kasb-hunarga doir ma’lumotlar to‘plash va tahlil qilish. O‘qituvchilik kasbi haqida			
34.	«Men tanlagan kasbni egallashda kelgusi rejalarim» mavzusida ijodiy ish taqdimoti			

Sana: “__” _____ 20__-yil. Sinflar: _____. To‘garak rahbari: _____

Mavzu : Xalq hunarmandlari tomonidan eksport va ichki bozor uchun ishlab chiqarilayotgan mahsulotlar.

Mashg‘ulotning ta‘limiy maqsadi:

- a) O‘quvchilarga xalq hunarmandchiligi haqida umumiy ma‘lumot berish, uning tarixi, usullari, kerakli ish qurollarini o‘rgatish.
- b) O‘quvchilarga xalq hunarmandchiligining ahamiyati, hunarmandlarning olib borayotgan bozor iqtisodiyoti davrida olib borayotgan ishlari haqida kengroq tushunchalar berish. Yurtimiz, viloyatimiz hunarmandlarning ishlari bilan tanishtirish.

Mashg‘ulotning tarbiyaviy maqsadi: Xalq hunarmandchiligi ishlarida qo‘yiladigan talablarni o‘rganish bilan birga nafasat bilimini berish.

Mashg‘ulotning rivojlantiruvchi maqsadi: O‘quvchilarda hunarmandchilikka bo‘lgan qiziqish bilim ko‘nikma va malakalarini rivojlantirish.

Mashg‘ulotning kasb – hunarga yo‘naltiruvchi maqsadi: O‘quvchilarni kasb hunarga yo‘naltirish bilan birga hunarmandchilikka bo‘lgan qiziqishlarini shakllantirish.

Mashg‘ulot jihozi: 1 Ko‘rgazmalar, rasmlar, retseplar.

2 Qiziqarli hunarmandchilik haqida kitoblar.

Mashg‘ulotning turi: Suhbat, bahs-munozarali Mashg‘ulot.

I. Yangi mavzu bayoni

Yurtimizda hunarmandchilik qadimdan taraqqiy topgan bo‘lib, turli bejirim buyumlar yaratish, kundalik hayotda asqatadigan jihozlar tayyorlash, shu orqali o‘z mehnati bilan odamlarga naf keltirish qadriyat darajasiga ko‘tarilgan.

O‘zbek xalqining ko‘p asrlik tarixida xalq hunarmandchiligi san‘ati turlari boy va rang-barang madaniy merosimizning eng ajoyib va ommaviy qismini tashkil etadi. Zaminimiz qatlamlarini qazish ishlari natijasida topilgan yodgorliklarning guvohlik berishicha, insonning buyumga badiiy ishlov berishi asosida buyum yaratish faoliyati tosh asridayoq boshlangan bo‘lib, asrlar osha hozirgacha uzluksiz davom etib kelmoqda.

Madaniy merosimiz hisoblanmish noyob zeb-ziynatlar, har xil ro‘zg‘or anjomlari, ip va ipakdan tikilgan matolar, loy va ganchdan yasalgan sopol hamda chinni idishlar, kulolchilik san‘atiga mansub bo‘lgan buyumlar barchasi xalqimizning moddiy va madaniy merosi bo‘lib kelmoqda.

Bugungi kunda O‘zbekistonda hunarmandlar tomonidan ishlab chiqarilayotgan buyumlar va mahsulotlar (ishlar, xizmatlar) yo‘nalishlari 34 taga yetdi. Hozirda ular ichki va tashqi bozor uchun mahsulotlar ishlab chiqarishmoqda. Bu mahsulotlar o‘zining sifati, badiiy jihatdan yuksakligi, tabiiyligi va milliy o‘zligimiz, tarixiy an‘analarimizni o‘zida uyg‘unlashtirgani bilan ham ahamiyatlidir.

Hunarmandchilik mahsulotlarini chetga eksport qilish va hunarmandlar faoliyatini yanada rivojlantirish maqsadida 2018-yilda dunyoning 20 dan ortiq davlati (Germaniya, Shveysariya, Rossiya, Italiya, Angliya, Koreya, Malayziya, Ozarbayjon, Latviya, Finlandiya, Hindiston, Fransiya, Gretsiya, Turkmaniston, Eron, AQSH, Ukraina, Turkiya, Xitoy, Ispaniya)da 113 ta ko‘rgazma va yarmarka o‘tkazildi.

Hozirgi kunda hunarmandlar eksport va ichki bozor uchun quyidagi mahsulotlar ishlab chiqaryaptilar:

- zardo‘zlik buyumlari: to‘n, chopon, nimcha, kavush, etik, belbog‘, choynakyopqich, xalta, do‘ppi, lozim, tasma, choyshab, dorpech, kirpech, zardevor, peshanaband, beshik yoping‘ichlari, parda, joynamoz, suratli tikilgan rasmlar, yostiqlar, o‘tov uchun ishlatiladigan boylang‘ich bezakli buyumlar;

- kashtachilik buyumlari: so‘zana, palak, bolinpo‘sh, tokchapo‘sh, choyshab, peshko‘rpa, ro‘mol, qiyiqcha, beshik va belanchak yoping‘ichlari, dasturxon, sochiq, ko‘ylak, lozim, parda, zardevor, choyxalta, ayollar cho- poni, nimcha, do‘ppi, to‘shak jildi, ko‘rpa, joynamoz, popochilik mahsulotlari;

- chokli buyumlar: jiyak, qo‘lda tikilgan oyoq kiyimlar va o‘tov uchun maxsus tikilgan belbog‘lar, milliy uslubda tikilgan ko‘ylaklarning bezaklari;

- milliy chopon va do‘ppilar: to‘n, chopon, yaktak, nimcha, bolato‘n, to‘y to‘nlari, do‘ppi, xorazm va qoraqalpoq milliy telpaklari, qo‘lda matodan tikilgan bosh kiyimlar, liboslar va boshqalar;
- gul bosilgan gazlamalardan tayyorlangan buyumlar: dasturxon, qo‘l sochiq, sochiq, ayollar ko‘ylagi, bolalar kiyimi, metrli gazlamalar, deraza pardalari, choyshab, palak, xaltacha, joynamoz va boshqalar.

Bularning barchasi eksport va ichki bozor uchun ishlab chiqarilayotgan mahsulotlar hisoblanib, eksport uchun ularning ichidan, asosan, eng saralari tanlab olinadi. Ayniqsa, kashtachilik buyumlari (so‘zanalar), zardo‘zlik, gilamdo‘zlik va boshqa hunarmandchilik mahsulotlari chet elliklar tomonidan katta talab va qiziqish bilan xarid qilinadi hamda aynan ana shu mahsulotlar eksportga yuboriladi.

36-rasm. Hunarmandlarimiz tomonidan eksport va ichki bozor uchun ishlab chiqarilayotgan mahsulotlar.

II. Yangi mavzuni mustahkamlash.

Mustahkamlash uchun savollar:

1. *Qaysi hunar turlariga qiziqasiz?*
2. *Eksport uchun ishlab chiqariladigan mahsulotlar qayerlarda sotilishi mumkin?*
3. *Hunarmandlar tomonidan ichki va tashqi bozor uchun ishlab chiqarilayotgan mahsulotlarning qaysi biri davlatga ko‘proq mablag‘ keltiradi, deb o‘ylaysiz?*
4. *Hunar turlari va hunarmandchilik mahsulotlari haqida boshqotirma tuzing.*

III. Mashg‘ulotni yakunlash va o‘quvchilarni baholash.

IV. *Uyga vazifani e‘lon qilish: mavzu bo‘yicha berilgan barcha ma‘lumotlarni o‘qib-o‘rganib kelish*

Maktab MMIBDO‘ _____sana_____ 20__yil

Mavzu : *Hunarmandchilikda foydalaniladigan nodir materiallar va asbob-uskunalar.*

Mashg‘ulotning ta‘limiy maqsadi:

O‘quvchilarga xalq hunarmandchiligida foydalanilayotgan nodir materiallar, asbob-uskunalar haqida umumiy ma‘lumot berish, uning tarixi, usullari, kerakli ish qurollari o‘rgatish.

Mashg‘ulotning tarbiyaviy maqsadi: Xalq hunarmandchiligi ishlarida qo‘yiladigan talablarni o‘rganish bilan birga nafasat bilimini berish.

Mashg‘ulotning rivojlantiruvchi maqsadi: O‘quvchilarda hunarmandchilikka bo‘lgan qiziqish bilim ko‘nikma va malakalarini rivojlantirish.

Mashg‘ulot jihozi: 1 Ko‘rgazmalar, rasmi retseplar.

2 Qiziqarli hunarmandchilik haqida kitoblar.

Mashg‘ulotning turi: Suhbat, bahs-munozarali Mashg‘ulot.

I. Tashkiliy qism:

- a) Salomlashish
- b) Davomatni aniqlash
- c) Mashg‘ulotga tayyorgarlik ko‘rish
- d) O‘quvchilar diqqatini Mashg‘ulotga qaratish.

II. Uygaz vazifani so‘rash:

- a) Savol – javob o‘tkazish
- b) Topshiriqlarni tekshirish
- c) Amaliy mashg‘ulotda tugallanmagan ishning oxiriga yetkazilganini tekshirish

III. Yangi mavzu bayoni:

Zardo‘zlik. XIX-XX asr boshlarida zardo‘zlikda chetdan keltirilgan turli xil fabrika materiallaridan tashqari, mahalliy jaydari gazlamalardan ham foydalanilgan.

Erkaklar choponlari chetdan keltirilgan baxmal birishim, ya‘ni eng a‘lo navli barxitlardan tikiladi. Baxmali farangi deb atalgan rus barxitidan ham keng foydalanilgan. Bu gazlama G‘arbiy Yevropadan Rossiya orqali keltiril- gani uchun, baxmali zagranish deb yuritilgan (ruscha zagranichniy so‘zidan olingan). Barxitlar g‘oyat rang-barang tusda bo‘lishiga qaramasdan, kishilarga qizil, binafsha, yashil va ko‘k rangdagilari ko‘proq yoqqan. Qizil va binafsha rangdagi barxitlar ayollar va bolalar kiyimlari uchun qo‘llaniladi. Sof ipak barxitdan tashqari, baxmali musi degan silliq, yarmi ipak barxit erkaklar choponidan boshqa barcha buyumlar uchun ishlatiladi.

U yoki bu navni ajratish zarur- riyati tug‘ilib qolsa, zar ip tillo kalyobatun, kumush ip kalyobatuni safed (oq) deb ataladi. Kalyobatun ingichka metall ip bo‘lib, shoyi ipga puxta o‘ralgan. Nodir materiallarga, shuningdek, quyidagilar misol bo‘ladi.

Birishmi tillo chor tor - to‘rt yo‘lli zar ip va eng yaxshi sifatli ipak ip. Oq ipak ipdan kumushrang gullar tikiladi. XIX asrning 90-yillari bo- shida 40-raspoli pechak g‘altak ip paydo bo‘lgan bo‘lib, zardo‘zlikda keng ishlatiladi.

«Tilla» kalyobatun qilish uchun sim ipga tilla suvi yugurtirilgan. Kalyoba- tuning asosini tashkil etuvchi ipak ipning rangi turlicha bo‘lgan. Kalyobatun va sim Buxoro zardo‘zligining asosiy xomashyosi hisoblangan. Ayniqsa, kalyobatun XIX asrning boshidan shu paytgacha bo‘lgan davrga oid barcha buyumlarda uchraydi. Zardo‘zlikda oltin, kumush rangdagi ipak hamda sun‘iy ipak va tolalardan foydalaniladi.

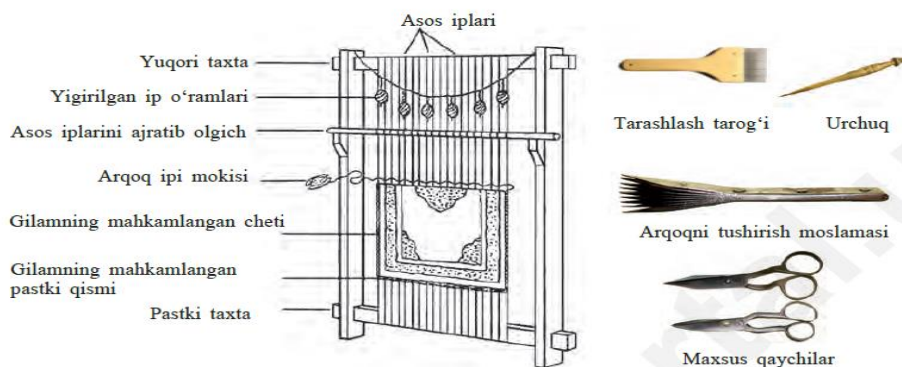
Zardo‘zlikda yana po‘lakcha, olmos qubbalar, zarhal to‘qalar va boshqalar ishlatiladi.

Po‘lakcha - zardo‘zlikda ishlatiladigan kichkina piston (pirpirak). U may- da oq, qizil, sariq va boshqa ranglarda bo‘ladi. Buyumga bezash uchun qa- daladigan, o‘rtasidan teshikcha qilingan metall pistoncha.

Olmos qubbalar - turli nav oltindan zardo‘zlarning o‘zlari yasagan zargarlik taqinchoqlariga o‘xshab ketuvchi bo‘rtma naqshlar bo‘lib, dur hamda qimmatbaho tabiiy va sun‘iy toshlar, shishadan tayyorlangan munchoqlarda ishlatiladi.

Zarhal to‘qalarni mahalliy zargarlar ishlatgan, ular, odatda, qora sir va feruza bilan bezatilgan, nafis gul naqshi tushirilgan bo‘ladi.

Zardo‘zlikda ishlatiladigan jihozlar u qadar ko‘p emas. Zardo‘zlikda chambarak (korcho‘p), patila, qaychilar, angishvona, igna kabi jihozlar ishlatilib, ular bilan quyi sinflarda batafsil tanishgansiz. Zardo‘zlikda, shuningdek, naqsh kompozitsiyalarini chizish uchun chizg‘ichlar, yumshoq va qattiq qora qalamlar, daftar, albom, o‘chirg‘ichlar, shaffof karton qog‘ozlar kerak bo‘ladi.

37-rasm. Gilam to‘qish dastgohi va ish qurollari.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

Mustahkamlash uchun savollar:

1. Zardo‘zlikda buyumlar qanday gazlamalardan tayyorlanadi?
2. Zardo‘zlikda qanday iplar ishlatiladi?
3. Buyumlarni bezashda qanday mahsulotlardan foydalaniladi?
4. Zardo‘zlikda qanday jihozlar ishlatiladi?
5. O‘zbekiston hududida gilamdo‘zlik san‘atining paydo bo‘lish va rivojlanish bosqichlarini so‘zlab bering.
6. Gilam to‘qishda qanday jihozlardan foydalaniladi?

V. Mashg‘ulotni yakunlash va o‘quvchilarni baholash.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: mavzu bo‘yicha berilgan barcha ma‘lumotlarni o‘qib-o‘rganib kelish

Maktab MMIBDO‘ _____ sana _____ 20__yil

Mashg‘ulotning ta‘limiy maqsadi:

O‘quvchilarga xalq hunarmandchiligi mahsulotlarini tashqi shakli uzviyligi va yaxlitligi ta‘minlanishiga ko‘ra baholashni o‘rgatish.

Mashg‘ulotning tarbiyaviy maqsadi: Xalq hunarmandchiligi ishlarida qo‘yiladigan talablarni o‘rganish bilan birga nafasat bilimni berish.

Mashg‘ulotning rivojlantiruvchi maqsadi: O‘quvchilarda hunarmandchilikka bo‘lgan qiziqish bilim ko‘nikma va malakalarini rivojlantirish.

Mashg‘ulotning kasb – hunarga yo‘naltiruvchi maqsadi: O‘quvchilarni kasb hunarga yo‘naltirish bilan birga hunarmandchilikka bo‘lgan qiziqishlarini shakllantirish.

Mashg‘ulot jihozi: 1 Ko‘rgazmalar, rasmi retseplar.

2 Qiziqarli hunarmandchilik haqida kitoblar.

Mashg‘ulotning turi: Suhbat, bahs-munozarali Mashg‘ulot.

I. Yangi mavzu bayoni:

Buyum shaklining uzviyligi va yaxlitligi kompozitsiyaning asosiy umum- lashtiruvchi vositasi hisoblanadi. «Uzviylik»ni yaratgan kompozitsiya shu qadar yaxlitki, uni tashkil etuvchi qismlar tabiiy ravishda shu yaxlit shaklga kiradi, ya‘ni u barcha qismlari bilan yaxlit va uyg‘undir. Unga hech narsani qo‘shish, undan hech narsani olib tashlash mumkin emas.

Murakkab bo‘lmagan buyum kompozitsiyasining tugalligi shundan iboratki, u butunlay yaxlit hal etilgan va xuddi tabiat tomonidan yaratilganday idrok etiladi. Agar buyum bir necha qismdan iborat bo‘lsa, bu qismlarning har biri yaxlit kompozitsiyaga ega bo‘lishi kerak. Buyum qismlari bir-biriga o‘xshash bo‘lsa, ana shu o‘xshashlik ularni birlashtiradi, agar qarama-qarshi bo‘lsa, shu qarama-qarshilikning o‘zi birlashtiruvchi asos bo‘lib qoladi.

38-RASM. Tashqi shaklning uzviyligi va yaxlitligi.

Kompozitsion yaxlitlikni saqlash uchun ba‘zan elementlarni guruhlashga, ayrim qismlarni guruhlarga birlashtirishga harakat qilinadi. Bu usul nazariy jihatdan idrok qilish jarayoniga asoslanadi. Odatda, idrok qilish jarayoni ikki asosiy bosqichga - tahlil va sintezga bo‘linadi. Odam buyumni avval o‘rgana- di - tahlil qiladi, so‘ng umumlashtiradi - sintezlaydi. Qismlarni sintezlash, ularni qandaydir yaxlit bir ko‘rinishga joylashtirib chiqish kishiga estetik zavq bag‘ishlaydi. Bizda u yoki bu buyumni mushohada qilayotgan kishi sifatida rag‘bat tug‘ilmas ekan, mazkur buyumdan zavq ololmaymiz. Biz zardo‘zlik

buyumlarini ko‘zdan kechirar ekanmiz, diqqatimizni, avvalo, bichim, naqsh kompozitsiyalariga, oxirida tikish va bezatish usullari kompozitsiyalariga qaratamiz va ularni o‘zaro uyg‘unlikda ko‘ramiz. Bu uyg‘unlikdan zavqlanamiz, chunki bu uyg‘unlikda biz go‘zallikni his etamiz.

Uzviy kompozitsiyaning eng muhim sifati uning qismlarining bir-biriga bo‘ysunishidir. Bu sifat murakkabroq kompozitsiyalarga xosdir. Zardo‘zlik kompozitsiyalari ana shunday murakkab kompozitsiyalardan bo‘lib, bu kompozitsiya bichim kompozitsiyasi, naqsh- lar kompozitsiyasi, tikish va bezatish usullari kompozitsiyalarining o‘zaro uyg‘unligidan iborat. Bu murakkab kompozitsiyada tikish va bezatish kompozitsiyalari naqsh kompozitsiyalariga, naqsh kompozitsiyalari esa bichim kompozitsiyalariga bo‘ysunadi, lekin ular butun kompozitsiyaning «o‘zida tugallangan» mustaqil qismlardir (38-rasm).

Hunarmandchilik mahsulotlarini tashqi shakli uzviyligi va yaxlitligi ta‘minlanishiga ko‘ra baholash uchun bizga hunarmandchilik mahsulotlari kerak bo‘ladi (39-rasm).

Mustaqil ish: 39-rasmda ko‘rsatilgan zardo‘zlik mahsulotlariga ta‘rif bering. Tashqi shakli uzviyligi va yaxlitligi, naqsh kompozitsiyalarining tuzilishi qay darajada to‘g‘ri tanlanganligini asoslab bering va o‘z mahsulotingizni tayyorlang.

39-rasm. Hunarmandchilik mahsulotlari

II. Yangi mavzuni mustahkamlash.

Mustahkamlash uchun savollar:

1. Hunarmandchilik mahsulotlari qanday talablarga javob berishi kerak?
2. Tashqi shaklning uzviyligi va yaxlitligi deganda nimani tushunasiz?
3. Tashqi shaklning uzviyligi nimalarga bog'liq?
4. Xaridorgir hunarmandchilik mahsulotini mustaqil tayyorlang

III. Mashg'ulotni yakunlash va o'quvchilarni baholash.

IV. Uyga vazifani e'lon qilish: mavzu bo'yicha berilgan barcha ma'lumotlarni o'qib-o'rganib kelish

Maktab MMIBDO' _____ sana _____ 20__yil

*v**eb-saytimiz: Zokirjon.com***

Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog‘lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi

Texnologiya fanidan 34 soatli to‘garakni to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Narxi: 20 ming so‘m

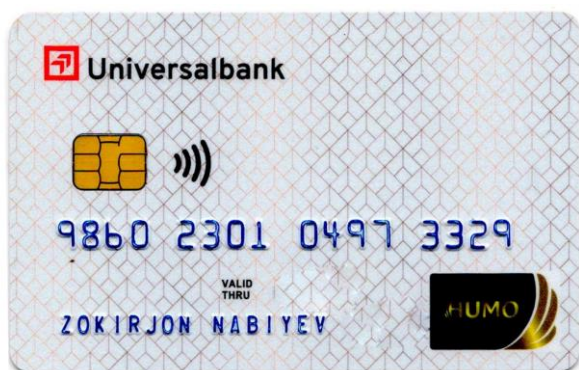
Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To‘liq holda olganingizdan so‘ng:

Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.